

§ 5**Tertialrapport 1 2018**

AMN 2017-0297-01.02

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna Tertialrapport 1 2018 med prognos för 2018 och överlämna den till kommunstyrelsen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att fastställa Handlingsplan mot våldsbejakande extremism i enlighet med bilaga 1.
3. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att höja ambitionsnivån för elektroniska inköp och justerade årsmålet från 25 procent till 55 procent.
4. Arbetsmarknadsnämnden beslutade justera paragrafen omedelbart.

Ärendet

Kommunfullmäktige har fastställt fyra inriktningsmål för 2018:

1. Ett Stockholm håller samman
2. Ett klimatsmart Stockholm
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Till varje inriktningsmål finns ett antal verksamhetsmål. Arbetsmarknadsnämnden har i verksamhetsplan för 2018 även fastställt egna mål. Till målen finns indikatorer som mäter måluppfyllelsen och aktiviteter som bidrar till att målen nås.

I verksamhetsplanen för 2018 har nämnden beslutat att lägga ökat fokus på följande områden:

- Fler till studier. Anpassade utbildningar och stöd under studierna för de som behöver
- Utvecklat individualiserat stöd för aspiranter inom Jobbtorg Stockholm
- Nyanländas möjligheter till etablering
- Adekvata insatser för unga arbetslösa och unga utanför alla system
- Anställningar i staden genom Stockholmsjobb
- Stärkt arbetsgivarsamverkan både i arbetsmarknadsinsatser och yrkesutbildningar

Sammantaget bedömer arbetsmarknadsnämnden i Tertialrapport 1 att målen för 2018 kommer att uppnås. Bedömningen grundar sig i på att majoriteten av indikatorerna prognostiseras att uppnås och att arbetet med aktiviteterna har kommit igång på ett positivt sätt samt att arbetet inom samtliga utvecklingsområden pågår.

Fler till studier. Anpassade utbildningar och stöd under studierna för de som behöver

Antalet studerande inom vuxenutbildningen har ökat under januari-mars 2018 jämfört med motsvarande period föregående år. Sammantaget har antalet elever ökat med cirka tio procent och ökningen har skett på grundläggande, gymnasiala kurser och yrkeshögskolan. Störst procentuell ökning har skett inom grundläggande utbildning (29%), vilket är positivt då ambitionen är att fler kortutbildade ska börja studera. De grundläggande kurser som ökat mest utgörs av svenska som andraspråk, SVA. De senaste årens ökning av antal elever på sfi skulle därmed kunna förklara en betydande del av ökningen på grundläggande utbildning. I antal är ökningen däremot störst inom gymnasial vuxenutbildning. Inom sfi fortsätter det höga elevantalet från motsvarande period föregående år. För elever som upplever att de har behov av särskilt stöd finns Studieteamet och under januari-mars har de gett stöd till ett hundratal nya elever samt konsultativt stöd till fyra skolor.

Andelen aspiranter inom Jobbtorg Stockholm som gått vidare till studier har blivit större. Sammanlagt registreras en ökning på 9 procent jämfört med motsvarande period föregående år.

Utvecklat individualiserat stöd för aspiranter inom Jobbtorg Stockholm

Jobbtorg Stockholm utvecklar det individualiserade stödet för sina aspiranter. Det pågående arbetet med att systematisera kartläggnings- och uppföljningsprocessen samt användandet av bedömningsinstrumenten är en del av det. Även utbildningar i samtalsmetoden *motiverande samtal* (Motivational Interviewing, MI) fortsätter att erbjudas till alla medarbetare och chefer utifrån roll och ansvar. Dessutom pågår implementeringen av Supported Employment (SE) på alla jobbtorg, en arbetsmetod som i allra högsta grad handlar om att anpassa stödet till individens behov och förutsättningar. Följeforskning av SE-implementeringen är också initierad och fortskrider enligt plan.

Nyanländas möjligheter till etablering

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för samordning av stadens gemensamma mottagande av nyanlända. Samordningsansvaret innefattar att i samarbete med berörda nämnder utveckla stadens arbete med nyanlända genom omvärldsbevakning, kunskapsspridning samt utveckling och uppföljning av statistik. Från 2018 har nämnden ett nytt uppdrag att samordna stadens arbete med att erbjuda socialt stöd till nyanlända. I uppdraget ingår att vara pådrivande i arbetet för att förbättra nyanländas etablering och inkludering i samhället. Arbetet pågår på samtliga stadsdelsförvaltningar och samordningen har kommit igång.

Arbetsmarknadsnämnden har utökat platserna vid kombinationsutbildningar, sfi + en yrkesutbildning, vars mål är att nyanlända ska få

en yrkesutbildning och kunna komma i arbete inom ett par år.

Under våren 2018 har nämnden med stöd från sociala investeringsfonden skapat Elevteam komvux, vilket är en enhet som kommer att ge stöd till personer som har avslutat introduktionsprogrammet utan fullständiga betyg, för att de ska kunna fullfölja sin utbildning inom vuxenutbildningen. Ett antal av dem väntas vara nyanlända ungdomar. Nämnden har även bidragit till att nyanlända har fått Stockholmsjobb samt arbetar med att nyanlända ska få möjlighet att få feriejobb med stöd från språkstödjare.

Adekvata insatser för unga arbetslösa och unga utanför alla system

Arbetsmarknadsnämnden arbetar fortsatt med att stärka ungdomarnas ställning på arbetsmarknaden. Arbetet görs både förebyggande, genom att exempelvis utveckla metoder som minskar risken för skolavhopp, eller genom att erbjuda stöd i form av bland annat studie- och yrkesvägledning samt arbetsmarknadsinsatser.

Inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) har 1001 ungdomar erbjudits insats. Av dessa har 21 procent valt att skriva sig in på Jobbtorg Stockholm. Sammanlagt har 299 ungdomar tagit del av våra insatser under aktuell period. Av de som skrivits ut har 67 procent gått vidare till arbete eller studier.

Inom projektet Stockholms Unga Vuxna Arbetar eller Studerar (SUVAS) har det etablerats kontakt med 1600 unga vuxna i åldrarna 20-29 år under projekttiden. Av dessa har 1100 valt att skriva in sig på Jobbtorg Stockholm. 68 procent av de som har avslutats har gått vidare till arbete eller studier.

Utvecklingsarbete pågår även inom ramen för projektet Stockholms Ungdomar Studerar eller Arbetar (SUSA) som sker i samverkan med utbildningsnämnden. Det handlar dels om att ta fram och testa metoder för att stärka elever redan i 9:an inför övergången till gymnasiet och dels om att, i samband med sommarjobbet, erbjuda unga som har behov av extra stöd och som ska påbörja eller återuppta studier vid gymnasiet stöd, både inför och under sommarjobbet, samt inför och i början av gymnasiestudierna.

Inom arbetslagsanställningar fortsätter utvecklingsarbetet för att förbättra stödet till deltagarna och för att utvidga insatsen. I samverkan med Beroendecenter (Landstinget) förbereds en ansökan till Samordningsförbundet om medel för att Beroendecenter ska kunna anställa en sjuksköterska och erbjuda hälsosamtal, gruppsamtal om kost och hälsa, samt psykisk ohälsa och missbruk.

Inom projektet Förstärkta vidaregångar utvecklas en metod där personal från Jobbtorg arbetar med att ge stöd till unga inom introduktionsprogrammet vid Enskede Gårds gymnasium för att säkra vidaregång till fortsatta studier eller arbete eller för att säkra att ungdomen har en etablerad kontakt med stödinsatser efter gymnasiet.

Anställningar i staden genom Stockholmsjobb och Extratjänster

Under perioden januari-mars 2018 har 509 personer haft en anställning inom Stockholmsjobb, varav 270 kvinnor och 239 män. Av dessa har 249 anställningar finansierats av arbetsmarknadsförvaltningen, 218 av stadsdelsförvaltningarna och 42 av trafikkontoret.

Under samma period som ovan har sammanlagt 159 Stockholmsjobb finansierats med lönesubventionen Extratjänster. Av dessa anställningar har 28 påbörjats i år. Den totala siffran för påbörjade anställningar med Extratjänster inom Stockholmsstad under perioden januari-mars 2018 är 155.

74 personer har haft en språkstödsanställning (tidigare kallad *etableringsjobb*), 27 personer en ingångsanställning och 11 personer arbetat som serviceassistenter. 140 ungdomar har haft en ungdoms-anställning under samma period.

Statistik över avslutade Stockholmsjobb 2017 visar att 48 procent av aspiranterna har gått vidare till arbete eller studier; 36 procent har fått jobb och 12 procent har börjat studera.

Förstärkt arbetsgivarsamverkan både i arbetsmarknadsinsatser och yrkesutbildningar

Arbetsmarknadsnämnden har under våren utökat antalet kombinationsutbildningar, sfi + yrkesutbildning, med två kockutbildningar, en undersköterskeutbildning samt en byggutbildning. Ytterligare utbildningar kommer att startas till hösten. Sammanlagt har cirka 250 elever studerat vid någon kombinationsutbildning under perioden januari - mars 2018, varav drygt 100 vid Yfi. Motsvarande period föregående år hade YFI knappt 80 elever och egenregi och externregi planerade uppstart av kombinationsutbildningar. Verksamhetsområde arbetsgivarsamverkan är med i utvecklingen av kombinationsutbildningarna och samverkar med arbetsgivare som bidrar med praktikplatser och handledning, studiebesök på arbetsplatser samt med anställningsmöjligheter efter avslutad anställning. Verksamhetsområde arbetsgivarsamverkan driver även Projekt Jobbspår Stockholm Företag som finansieras med medel från Delegationen för unga och nyanlända till arbete, Dua, och vars syfte är att utveckla samarbetet med företag och få flera arbetsgivare att medverka i kombinationsutbildningarna.

Nämnden har vidare fått tillstånd att bedriva tre nya utbildningar inom yrkeshögskolan och väntar en ökning av antal elever under året. Arbetsgivare har varit delaktiga i flera av utbildningarna, både i framtagandet av utbildning och genom att erbjuda praktikplatser.

Nämnden har, tillsammans med näringslivet, branschorganisationer och stadens arbetsgivare startat utbildningar inom bristyrken, bland annat inom äldreomsorg, fastighetsskötsel och gröna näringar. Fler utbildningar planeras under årets gång.

Ekonomi

Sammantaget prognostiserar nämnden ett överskott på 3,0 mnkr för året. Jobbtorg Stockholm prognostiserar ett överskott på 1,4 mnkr och Vuxenutbildning Stockholm ett överskott på 1,6 mnkr. Nämndens övriga verksamhetsområden beräknar inga avvikelser mot budget. Prognosen bygger på att nämnden kompenseras för prestationsökningar inom vuxenutbildningen och för kostnader kopplade till insatser för extratjänster.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 9 maj 2018.

Beslutsgång

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (L) och ledamoten Johan Fälldin (C) lämnade följande särskilda uttalande.

Sverige befinner sig just nu i en högkonjunktur, vilket är en av de starkast bidragande orsakerna till att arbetslösheten är låg både i Stockholm och i övriga landet. I princip råder det full sysselsättning för inrikes födda och väletablerade på arbetsmarknaden. Samtidigt finns det grupper som utmärker sig i arbetslöshetsstatistiken och har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Det handlar exempelvis om utomeuropeiska invandrade, lågutbildade unga och framförallt utrikesfödda kvinnor födda utanför Europa som står längst bort från arbetsmarknaden. Det är en grupp som majoriteten misslyckats med att få i arbete, delvis då det saknas både effektivitet och långsiktighet i majoritetens uppsökande verksamhet.

Dessvärre saknar den socialdemokratiskt ledda majoriteten en tydlig jobbpolitik som skapar förutsättningar för människor att gå från bidrag till jobb och reformer för att stärka samhällets svaga grupper.

Efter snart 4 år med socialdemokratin råder en stor ojämlikhet mellan stadsdelarna. I Rinkeby-Kista är exempelvis 6,7 % av befolkning arbetslösa medan på Östermalm handlar det endast om 1,5 %. Den socialdemokratiska majoriteten står handfallna och saknar reformer för ett starkare Stockholm. Istället för att lösa de problem Stockholm står inför med kraftfulla reformer har majoriteten valt att förlita sig på att den ekonomiska högkonjunkturen. Det håller inte. Den socialdemokratiskt ledda majoriteten har prioriterat arbets-

marknadspolitiska åtgärder som inte fungerar. Exempelvis blev valöftet om traineejobb ett fiasko. Trots löfte om 600 traineejobb i valrörelsen är det endast ett fåtal som varit registrerat på arbetsförmedlingen.

Stockholms företagsklimat sjunker återigen i placering när Svenskt Näringsliv i sin årliga ranking listar företagsklimatet i Sveriges kommuner. Det är en allvarlig utveckling. Därtill har den socialdemokratiska ledda majoriteten sedan oktober 2014 fört en ideologisk kommunalisering av välfungerande välfärdsverksamheter. På sikt äventyras valfriheten och mångfalden i välfärden, investeringsviljan och stadens ekonomiska hushållning. Det försvårar inte minst för entreprenörskapet framförallt i branscher där kvinnor arbetar och verkar.

I tertialrapport 1 framkommer det att det inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) har 1001 ungdomar erbjudits insats. Av dessa har 21 procent valt att skriva sig in på Jobbtorg Stockholm. Sammanlagt har 299 ungdomar tagit del av våra insatser under aktuell period. Av de som skrivits ut har 67 procent gått vidare till arbete eller studier. Alla unga som nås är bra. Men samtidigt har majoriteten av de unga som erbjudits insats valt att inte delta. Det är därför viktigt att det görs en kartläggning vart dessa unga har tagit vägen och om det behövs andra insatser. Detsamma gäller för SUVAS, de 500 personer som valt att inte skriva in sig på jobbtorg.

Det är tydligt att det behövs en politik som fokuserar på de som står längst ifrån arbetsmarknaden annars riskerar de att fastna i ett livslångt utanförskap. Det ska inte spela någon roll var du bor alla måste få lika förutsättningar att kunna delta i samhällslivet. Ett jobb är gemenskap, trygghet och frihet. Det ger människor en stärkt självkänsla och möjlighet att växa.

Stockholm står, liksom stora delar av världen, inför ett allvarligt och eskalerande hot från våldsbejakande extremistiska grupperingar. Det blev inte minst smärtsamt tydligt fredagen den 7 april 2017, när Stockholm blev utsatt för ett dödsbringande terrorattentat. Nyligen meddelade också Säkerhetspolisen att omfattningen av detta hot är väsentligt mycket större än vad som tidigare har varit känt. 2010, då Stockholm förra gången utsattes för ett attentat, bedömde SÄPO att det fanns omkring 200 våldsbejakande islamistiska extremister i Sverige. Nu bedöms de vara tusentals. Personer som utgör det största hotet mot Sveriges demokrati är dels återvändare, det vill säga personer som åkt för att strida för terrorgrupper och nu återvänder hem till Sverige, dels de tusentals självräddande unga som aldrig lämnat svensk mark som på olika sätt hotar vårt öppna

samhälle. För att motverka denna utveckling krävs ett tydligt, långsiktigt och förebyggande arbete mot radikaliserings

Försvaret av vårt öppna, demokratiska samhälle och av Stockholm som en öppen stad är därför en högst angelägen fråga som inte får bli föremål för partipolitisk konflikt. För att säkra våra invånares trygghet mot hot från våldsbejakande extremister krävs såväl polisiära som sociala insatser. Arbetet mot våldsbejakande extremism handlar om att arbeta mot samtliga de hot som SÄPO bedömer kan skada demokratin: extremistisk islamism, vit makt-miljön och den så kallat autonoma vänstern. Stockholms stad står inför stora utmaningar framöver och därför måste vi, tillsammans med berörda parter och relevant sakkunskap, arbeta kunskapsbaserat och med tydliga strukturer och insatser.

Stadens arbete mot våldsbejakande extremism fastställdes av kommunfullmäktige den 16 maj 2016 som riktlinjer till stadens trygghets och säkerhetsprogram. Om Alliansen hade styrt hade hela processen sett annorlunda ut från början, från antagandet av den stadsövergripande strategin mot våldsbejakande extremism till att de lokala handlingsplanerna skulle ha utgått från en central mall som skulle ha upprättats utifrån Försvvarshögskolans (FHS) expertis.

Våra partier hade velat se en samordnad stadsövergripande process grundad på beprövad erfarenhet och stödd på extern expertis från FHS för att ta fram en central mall för de lokala handlingsplanerna, vilket vi också underströk i samband med att den stadsövergripande strategin antogs av kommunfullmäktige 2016.

Ersättaryttrande

Ersättaren Ofelia Namazova Venneman (KD) lämnade följande ersättaryttrande.

Sverige befinner sig just nu i en högkonjunktur, vilket är en av de starkast bidragande orsakerna till att arbetslösheten är låg både i Stockholm och i övriga landet. I princip råder det full sysselsättning för inrikes födda och väletablerade på arbetsmarknaden. Samtidigt finns det grupper som utmärker sig i arbetslöshetsstatistiken och har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Det handlar exempelvis om utomeuropeiska invandrare, lågutbildade unga och framförallt utrikesfödda kvinnor födda utanför Europa som står längst bort från arbetsmarknaden. Det är en grupp som majoriteten misslyckats med att få i arbete, delvis då det saknas både effektivitet och långsiktighet i majoritetens uppsökande verksamhet.

Dessvärre saknar den socialdemokratiskt ledda majoriteten en tydlig jobbpolitik som skapar förutsättningar för människor att gå från bidrag till jobb och reformer för att stärka samhällets svaga grupper.

Efter snart 4 år med socialdemokratin råder en stor ojämlikhet mellan stadsdelarna. I Rinkeby-Kista är exempelvis 6,7 % av befolkning arbetslösa medan på Östermalm handlar det endast om 1,5 %. Den socialdemokratiska majoriteten står handfallna och saknar reformer för ett starkare Stockholm. Istället för att lösa de problem Stockholm står inför med kraftfulla reformer har majoriteten valt att förlita sig på att den ekonomiska högkonjunkturen. Det håller inte. Den socialdemokratiskt ledda majoriteten har prioriterat arbetsmarknadspolitiska åtgärder som inte fungerar. Exempelvis blev valöftet om traineejobb ett fiasko. Trots löfte om 600 traineejobb i valrörelsen är det endast ett fåtal som varit registrerat på arbetsförmedlingen.

Stockholms företagsklimat sjunker återigen i placering när Svenskt Näringsliv i sin årliga ranking listar företagsklimatet i Sveriges kommuner. Det är en allvarlig utveckling. Därtill har den socialdemokratiskt ledda majoriteten sedan oktober 2014 fört en ideologisk kommunalisering av välfungerande välfärdsverksamheter. På sikt äventyras valfriheten och mångfalden i välfärden, investeringsviljan och stadens ekonomiska hushållning. Det försvårar inte minst för entreprenörskapet framförallt i branscher där kvinnor arbetar och verkar.

I tertialrapport 1 framkommer det att det inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) har 1001 ungdomar erbjudits insats. Av dessa har 21 procent valt att skriva sig in på Jobbtorg Stockholm. Sammanlagt har 299 ungdomar tagit del av våra insatser under aktuell period. Av de som skrivits ut har 67 procent gått vidare till arbete eller studier. Alla unga som nås är bra. Men samtidigt har majoriteten av de unga som erbjudits insats valt att inte delta. Det är därför viktigt att det görs en kartläggning vart dessa unga har tagit vägen och om det behövs andra insatser. Detsamma gäller för SUVAS, de 500 personer som valt att inte skriva in sig på jobbtorg.

Det är tydligt att det behövs en politik som fokuserar på de som står längst ifrån arbetsmarknaden annars riskerar de att fastna i ett livslångt utanförskap. Det ska inte spela någon roll var du bor alla måste få lika förutsättningar att kunna delta i samhällslivet. Ett jobb är gemenskap, trygghet och frihet. Det ger människor en stärkt självkänsla och möjlighet att växa.

Stockholm står, liksom stora delar av världen, inför ett allvarligt och eskalerande hot från våldsbejakande extremistiska grupperingar. Det blev inte minst smärtsamt tydligt fredagen den 7 april 2017, när Stockholm blev utsatt för ett dödsbringande terrorattentat. Nyligen meddelade också Säkerhetspolisen att omfattningen av detta hot är väsentligt mycket större än vad som tidigare har varit känt. 2010, då Stockholm förra gången utsattes för ett attentat, bedömde SÄPO att det fanns omkring 200 våldsbejakande islamistiska extremister i Sverige. Nu bedöms de vara tusentals. Personer som utgör det största hotet mot Sveriges demokrati är dels återvändare, det vill säga personer som åkt för att strida för terrorgrupper och nu återvänder hem till Sverige, dels de tusentals självradikalisering unga som aldrig lämnat svensk mark som på olika sätt hotar vårt öppna samhälle. För att motverka denna utveckling krävs ett tydligt, långsiktigt och förebyggande arbete mot radikaliserings

Försvaret av vårt öppna, demokratiska samhälle och av Stockholm som en öppen stad är därför en högst angelägen fråga som inte får bli föremål för partipolitisk konflikt. För att säkra våra invånares trygghet mot hot från våldsbejakande extremister krävs såväl polisiära som sociala insatser. Arbetet mot våldsbejakande extremism handlar om att arbeta mot samtliga de hot som SÄPO bedömer kan skada demokratin: extremistisk islamism, vit makt-miljön och den så kallat autonoma vänstern. Stockholms stad står inför stora utmaningar framöver och därför måste vi, tillsammans med berörda partier och relevant sakkunskap, arbeta kunskapsbaserat och med tydliga strukturer och insatser.

Stadens arbete mot våldsbejakande extremism fastställdes av kommunfullmäktige den 16 maj 2016 som riktlinjer till stadens trygghets och säkerhetsprogram. Om Alliansen hade styrt hade hela processen sett annorlunda ut från början, från antagandet av den stadsövergripande strategin mot våldsbejakande extremism till att de lokala handlingsplanerna skulle ha utgått från en central mall som skulle ha upprättats utifrån Förvarshögskolans (FHS) expertis.

Våra partier hade velat se en samordnad stadsövergripande process grundad på beprövad erfarenhet och stödd på extern expertis från FHS för att ta fram en central mall för de lokala handlingsplanerna, vilket vi också underströk i samband med att den stadsövergripande strategin antogs av kommunfullmäktige 2016.